

Addendum op Transitieplan voor KLM en KLC Cabine – versie 27 nov 2024

Datum: 27 november 2024

Vooraf

De inhoud van dit addendum is overeengekomen tussen KLM (tevens namens KLC) en de vakbonden. Voor het KLM cabinepersoneel zijn dat FNV Cabine en VNC, voor het KLC cabinepersoneel zijn dat VNC en De Unie. KLM en de betrokken vakbonden worden in dit addendum verder aangeduid als arbeidsvoorwaardelijke partijen.

In dit addendum op het Transitieplan voor KLM en KLC Cabine met kenmerk '20240704 Transitieplan cabine KLM KLC ondertekend' ('transitieplan') is een aantal wijzigingen en nadere invullingen opgenomen die na afronding van het transitieplan zijn ontstaan in het iteratieve proces tussen arbeidsvoorwaardelijke partijen en het Pensioenfonds voor KLM Cabinepersoneel ('pensioenfonds') in het kader van opdrachtaanvaarding en implementatie. De wijzigingen en nadere invullingen zijn het gevolg van voortschrijdend inzicht, gewijzigde- en/of uitgekristalliseerde wet- en regelgeving of noodzaak tot vereenvoudiging van (IT) processen. De in dit addendum opgenomen nadere invullingen en aanpassingen passen binnen de doelstellingen, uitgangspunten en gemaakte keuzes van het eerder overeengekomen transitieplan.

Waar in dit addendum wordt gesproken over pensioenregeling(en) wordt niet de Netto Aanvullende Pensioenregeling ('NAP') bedoeld.

Solidariteitsreserve

Het vaststellen van het financiële beleid voor de solidariteitsreserve is een verantwoordelijkheid van het pensioenfonds. Naar aanleiding van de uitoefening van het hoorrecht door de Vereniging van Oud Cabinepersoneel KLM op het transitieplan, hebben arbeidsvoorwaardelijke partijen in het transitieplan het verzoek opgenomen aan het pensioenfonds om nader te onderzoeken of ten aanzien van de vulregels van de solidariteitsreserve tevens het overrendement benut zou moeten worden van actieven die relatief kort voor hun pensioen zitten, in plaats van enkel van het overrendement van gepensioneerden. Naar aanleiding van dit verzoek van arbeidsvoorwaardelijke partijen en in het kader van de vaststelling van financieel beleid en onderbouwing in het wettelijk verplichte implementatieplan, heeft het pensioenfonds (doorontwikkelde) nieuwe berekeningen opgesteld. Daarbij heeft het fonds ook een door De Nederlandsche Bank ('DNB') voorgeschreven baten/lasten-analyse uitgevoerd voor de werking van de solidariteitsreserve na de transitie. In die analyse, die ten tijde van het transitieplan nog niet beschikbaar was, wordt het verschil tussen de ontvangsten uit en de betalingen aan de solidariteitsreserve uitgedrukt in de contante waarde van de toekomstige uitkeringen. Daaruit blijkt dat voor gepensioneerden en oudere actieven/slapers de betaling aan de solidariteitsreserve groter is dan de te verwachten ontvangsten hieruit. Jongeren ontvangen naar verwachting juist meer uit de solidariteitsreserve dan zij hebben bijgedragen. Het pensioenfondsbestuur heeft daarom de vul- en verdeelregels van de solidariteitsreserve als volgt bijgesteld:

- Alle deelnemers (jong, oud, actief, inactief) dragen bij aan de solidariteitsreserve vanuit hun overrendement, in plaats van alleen de gepensioneerden. Dit leidt tot een evenwichtiger beeld van ontvangsten uit en betalingen aan de solidariteitsreserve voor alle deelnemers.
- Voor jongere actieve deelnemers duurt het relatief lang voordat zij voordeel zullen hebben van de werking van de solidariteitsreserve en daarom verhoogt het pensioenfondsbestuur de optimale hoogte van de solidariteitsreserve bij het invaren van 3% naar 5%. Deze extra initiële vulling vanuit het fondsvermogen bij invaren volgt in de voorrangsregels bij invaren na de financiering van de compensatie voor het vervallen van de doorsneesystematiek. De verhoogde initiële vulling van de solidariteitsreserve leidt tot het eerder bereiken van het maximumniveau van 7% waarna middelen terugvloeien naar deelnemers.

E.e.a. is samengevat in onderstaande tabel:

	Aangenomen beleidsregels zoals opgenomen in transitieplan	Beleidsregels per datum addendum
Initieel benodigde storting	3%	3% primaire initiële vulling 2% aanvullende initiële vulling (na financiering compensatie doorsneesystematiek)
Vulregels	10% overrendement pensioengerechtigde deelnemers	5% overrendement alle deelnemers
Aanwending	Bescherming uitkering tegen daling (ongeacht de oorzaak), waarbij de laatste uitkering de ondergrens vormt. Bij een daling wordt vanuit de reserve de uitkering in het betreffende jaar aangevuld.	Ongewijzigd
Maximum jaarlijks aan te wenden deel	Jaarlijks 3/10 van de solidariteitsreserve	Ongewijzigd
Maximumniveau	7% totaal fondsvermogen	Ongewijzigd
Uitdelingsmechanisme boven maximum	Het surplus wordt uitgedeeld naar rato van de persoonlijke pensioenvermogens van de pensioengerechtigde deelnemers	Het surplus wordt uitgedeeld naar rato van de persoonlijke pensioenvermogens en de blootstelling aan zakelijke waarden van alle deelnemers

Bandbreedtes

Bij het uitwerken van het wettelijk verplichte implementatieplan heeft het pensioenfondsbestuur geconstateerd dat de doelstellingen van arbeidsvoorwaardelijke partijen ten aanzien van de maatstaven pensioenverwachting en netto profijt per geboortecohort nog ruimte laten voor interpretatie. DNB heeft het pensioenfonds daarom geadviseerd om arbeidsvoorwaardelijke partijen te verzoeken de bandbreedtes in het transitieplan nader te concretiseren.

Arbeidsvoorwaardelijke partijen verduidelijken dat het pensioenfonds een bandbreedte van 15%-punt kan hanteren voor de maatstaven pensioenverwachting en netto profijt per geboortecohort uit het transitieplan. Daarbij ziet de bandbreedte voor de pensioenverwachting, binnen de context van het transitieplan, op het maximale verschil tussen de mediane uitkomsten van de maatmensen onderling en op het maximale relatieve verschil tussen de uitkomst in het mediane scenario en het 5de percentiel per maatmens. Zoals ook toegelicht in het transitieplan, kunnen individuele verschillen tussen daadwerkelijke deelnemers in hun mogelijk toekomstige loopbaan per saldo tot een positieve of negatieve afwijking leiden van deze bandbreedte, waardoor deze bandbreedte niet voor alle in het transitieplan opgenomen maatmensen geldt. De bandbreedte voor het netto profijt per geboortecohort ziet op de maximale afwijking in netto profijt tussen leeftijdsgroepen onderling. Het netto profijt dient voor alle leeftijdsgroepen positief te zijn.

Compensatie doorsneesystematiek

Arbeidsvoorwaardelijke partijen beogen met de compensatie doorsneesystematiek in het transitieplan een volledige compensatie voor het vervallen van de doorsneesystematiek en een zo evenwichtig mogelijke transitie. De gekozen compensatie voor het vervallen van de doorsneesystematiek is een actuariële waardering die uitgaat van een middelloon opbouwpercentage van 1,33% en normpensioenleeftijd 60 jaar. Tevens hebben arbeidsvoorwaardelijke partijen in de systematiek rekening willen houden met dat de gemiddelde leeftijd waarop jonger cabinepersoneel naar verwachting zal stoppen met pensioen opbouwen waarschijnlijk hoger zal zijn dan de huidige normpensioenleeftijd van 60 jaar en die ingeschat op 61 jaar en 8 maanden.

Het pensioenfondsbestuur heeft aangegeven de compensatie doorsneesystematiek op verzoek van arbeidsvoorwaardelijke partijen te willen financieren uit het fondsvermogen bij invaren, maar geeft

aan daarbij op alle aannames vast te willen houden aan normpensioenleeftijd 60 jaar zoals in het pensioenreglement staat opgenomen. Arbeidsvoorwaardelijke partijen begrijpen dat het pensioenfonds, binnen het strakke en gedetailleerde toetsingskader, de waardering van de onzekerheid rondom het in de toekomst wel of niet, en mate van, langer pensioen opbouwen na afloop van de normpensioenleeftijd zeer complex vindt omdat dit individuele keuzes van deelnemers betreft.

Om invulling te geven aan zowel de doelstelling van arbeidsvoorwaardelijke partijen als de verantwoordelijkheden van het pensioenfonds zijn daarom de volgende aanvullende afspraken gemaakt.

Het pensioenfonds laat bij de vaststelling van de financiering voor de compensatie doorsneesystematiek uit het fondsvermogen het effect van de door arbeidsvoorwaardelijke partijen geschatte periode van pensioenopbouw na de normpensioenleeftijd buiten beschouwing. Om toch de volledigheid van de compensatie doorsneesystematiek te bereiken zoals arbeidsvoorwaardelijke partijen die in het transitieplan beogen, spreken partijen af dat ten behoeve van de aanvullende financiering compensatie doorsneesystematiek een beroep wordt gedaan op het saldo van de volgende twee reserves bij het pensioenfonds:

- Premiereserve: deze reserve resulteert uit het verschil tussen daadwerkelijke premiebetalingen en benodigde premiebetalingen na fiscale versoeringen in 2014 en 2015.
- Toeslagreserve actieve deelnemers: deze reserve was ooit bedoeld als aanvulling indexatie voor actieven op moment dat volledige indexatie niet mogelijk zou zijn, maar kon onder de huidige wetgeving daartoe niet worden aangewend.

Voor beide reserves geldt dat zij wel tot het belegd vermogen van het pensioenfonds behoren, maar buiten beschouwing blijven bij het berekenen van de dekkingsgraad, dat zij niet naar de werkgever zullen terugvloeien en dat arbeidsvoorwaardelijke partijen hiervoor nog een nadere bestemming dienen vast te stellen. Naar verwachting is het saldo van beide reserves tezamen op transitiedatum toereikend voor de beoogde aanvullende financiering van de compensatie doorsneesystematiek. Mocht er na aanwending van de reserves een saldo resterende, dan stellen arbeidsvoorwaardelijke partijen daarvoor een nadere bestemming vast. Mochten de reserves onverhoopt niet toereikend zijn voor de aanvullende financiering compensatie doorsneesystematiek, zal het pensioenfonds het resterende verschil financieren uit het fondsvermogen door het hanteren van een aangepaste systematiek compensatie doorsneesystematiek. Die aangepaste systematiek zal uitgaan van een actuariële waardering op basis van normpensioenleeftijd 60 jaar en de economische situatie in het transitieplan, maar een opbouwpercentage dat maximaal gelijk is aan het fiscaal maximum dat gebonden is aan de rente die gehanteerd wordt voor het bepalen van de keuzemogelijkheden bij pensioeningang. Deze bedraagt voor de huidige middelloonregeling 1,46% en dit percentage wordt jaarlijks opnieuw getoetst.

Daarnaast hebben arbeidsvoorwaardelijke partijen de compensatiestafel in het transitieplan gedifferentieerd naar leeftijdsgroep om de onderlinge verschillen tussen de mate waarin maatmensen voor actieve deelnemers erop vooruitgaan in het nieuwe pensioenstelsel ten opzichte van de FTK-omgeving te verkleinen en zo de evenwichtigheid van de transitie te vergroten. De vorm van de compensatiestafel wijzigt als gevolg van de aanpassing van gehanteerde uitgangspunten zoals hierboven beschreven. Het pensioenfondsbestuur zal invulling geven aan de in het transitieplan beschreven doelstelling van arbeidsvoorwaardelijke partijen om de evenwichtigheid te vergroten door het toepassen van een herverdeling van resterende vermogens bij het invaren. Daarbij wordt ten hoogste 0,5% van de persoonlijke pensioenvermogens van de 45- tot 60-jarigen onttrokken en via een verdeelsleutel toegevoegd aan de persoonlijke pensioenvermogens van de jongere actieven. Analyses van het pensioenfonds laten zien dat hiermee een vergelijkbaar resultaat kan worden bereikt dat binnen de gestelde bandbreedtes van het transitieplan valt.

Pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid

In de huidige pensioenregelingen geldt voor de pensioenopbouw van niet duurzaam arbeidsongeschikten (WGA) in de loongerelateerde fase een forfaitair opbouwpercentage dat niet

afhankelijk is van de feitelijke mate van arbeids(on)geschiktheid. Tijdens de voorbereidingen op de implementatie werd duidelijk dat ongewijzigde voortzetting van deze bepaling na 1 januari 2026 grootschalige en onevenredig kostbare aanpassingen in IT-systemen van de pensioenuitvoeringsorganisatie vereist. Arbeidsvoorwaardelijke partijen erkennen dat dit een onwenselijke situatie is en hebben daarom, na verdieping op dit thema in het tripartite technisch overleg met (specialisten van) het pensioenfonds, besloten dat pensioenopbouw in de loongerelateerde fase vanaf 1 januari 2026 op gelijke wijze zal plaatsvinden als op dit moment reeds het geval is voor de vervolgfase.

Arbeidsvoorwaardelijke partijen verzoeken het pensioenfonds om na afloop van de loongerelateerde fase voor de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemers, die zich op de transitiedatum in de loongerelateerde fase bevinden, na te gaan of er op basis van de huidige bepaling wellicht sprake zou zijn geweest van een hogere pensioenopbouw in de resterende periode van deze fase na de transitie. Deelnemers die dit zou betreffen, ontvangen in die situatie van het pensioenfonds een aanvullende storting in het persoonlijk pensioenvermogen om dit verschil te compenseren.

Overige

Bij het invaren wordt de initiële vulling van de operationele reserve, waarvan het MVEV het minimum is, door het pensioenfonds voorlopig vastgesteld op 2% in plaats van 1%. Deze wijziging is het gevolg van voortschrijdend inzicht en nadere informatie van DNB over de werking van de operationele reserve bij de vaststelling van het wettelijk verplichte implementatieplan. Samen met de aanscherping van het financieel beleid voor de solidariteitsreserve en de aanpassing van de methode waarmee volledige compensatie doorsneesystematiek wordt bereikt, leidt dat ertoe dat bij een actuele dekkinggraad van 109,7% (en een invaardekkinggraad van 100%) de transitiedoelstellingen uit het transitieplan kunnen worden bereikt. Daarnaast heeft het pensioenfonds, om de inflatieambitie in de uitkeringsfase te realiseren, het voorgenomen beleggingsbeleid nader aangescherpt.

Arbeidsvoorwaardelijke partijen zijn over beide aanscherpingen door het pensioenfondsbestuur geïnformeerd en stellen vast dat dit onderdeel is van de verantwoordelijkheid van het pensioenfonds om in de voorbereidingen op de implementatie (nader) invulling te geven aan de nieuwe pensioenregeling en invaarbesluit.

Tot slot

Arbeidsvoorwaardelijke partijen hebben voor alle in dit addendum opgenomen nadere invullingen en aanpassingen vastgesteld dat deze passen binnen de doelstellingen, uitgangspunten en keuzes van het eerder overeengekomen transitieplan.

Een kopie van dit addendum zal worden gedeeld met de Vereniging van Oud Cabinepersoneel KLM.

De in dit addendum vastgelegde afspraken, alsmede die in het transitieplan, dienen te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Ingeval toezichthouders dan wel de Belastingdienst na voorlegging van de pensioenregeling aangeven dat er onderdelen niet voldoen aan wet- en regelgeving, zullen arbeidsvoorwaardelijke partijen met elkaar in overleg treden en daar waar nodig de pensioenovereenkomst aanpassen.

Dit addendum is vastgesteld op 27 november 2024 te Amstelveen

VNC
(namens KLM Cabinepersoneel en KLC
Cabinepersoneel)

Chris van Elswijk (Dec 14, 2024 16:06 GMT+1)
C. van Elswijk

FNV Cabine
(namens KLM Cabinepersoneel)

D. van de Geer

De Unie
(namens KLC Cabinepersoneel)

Gertjan Tommel (Dec 16, 2024 11:43 GMT+1)

G. Tommel

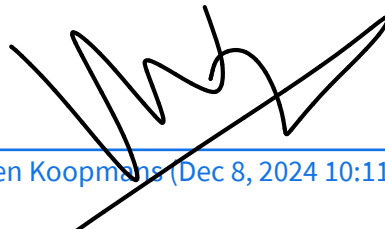

R. Castelein (Dec 16, 2024 17:02 GMT+1)

KONINKLIJKE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.

M. Kartman
Executive Vice President & Chief People Officer

KLM CITYHOPPER B.V.

Maarten Koopmans (Dec 8, 2024 10:11 GMT+1)

A.M.M. Koopmans
Managing Director KLM Cityhopper B.V.